

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ У 2018 Р.:

Експериментальна діяльність Університету менеджменту освіти у 2018 р. відбувалася у межах основних напрямів роботи кафедр. Сім експериментів здійснювалися на всеукраїнському рівні за наказом МОН України, два експерименти – на регіональному рівні, один експеримент – на локальному рівні.

Експерименти Всеукраїнського рівня:

1. Тема «Підготовка керівних педагогічних та науково-педагогічних кадрів до роботи за інноваційними технологіями компанії Microsoft Україна» ((2017–2021 рр.), наказ МОН України № 763 від 31.05.2017 р.).

Науковий керівник – Олійник В. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, радник ректора УМО.

Експериментальна база – 2: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України; Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Перший етап (травень 2017 р. – січень 2018 р.):

- 1) визначено стратегічні орієнтири експерименту;
- 2) визначено й узгоджено нормативно-правове забезпечення експерименту;
- 3) вивчено та проаналізовано педагогічний досвід, психолого-педагогічну літературу з проблеми дослідження;
- 4) сформовано склад творчих робочих груп щодо організації та проведення експерименту;
- 5) налагоджено спільну діяльність із науковими установами України, науково-методичними центрами, ГС «Всеукраїнська академія інноваційного розвитку освіти», представниками компанії Microsoft Україна;
- 6) проведено комплексну діагностику рівня готовності учасників навчального процесу до роботи в експерименті;

7) підготовлено звіт про результати першого (організаційно-підготовчого) етапу експерименту.

2. Тема «Педагогічна майстерність вчителя як чинник професійного самовизначення учнів інноваційного навчального закладу «Школа – коледж»» ((2014–2018 рр.), наказ МОН України № 512 від 24.04.2014 р.).

Науковий керівник – Отич О. М., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-методичної роботи та міжнародних зв'язків УМО.

Експериментальна база – 2: Миколаївська спеціалізована школа І–ІІІ ступенів мистецтв і прикладних ремесел, експериментальний навчальний заклад всеукраїнського рівня «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради Миколаївської області; Миколаївський муніципальний академічний коледж.

У 2018 р. завершено третій (узагальнювальний етап):

1) опрацьовано концепцію інноваційного навчального закладу «школа-коледж»;

2) розроблено навчальний план закладу нового типу й узгоджено з нормативно-правовою базою;

3) відкориговано структуру методичної роботи й управлінського забезпечення навчально-виховного комплексу «школа-коледж»;

4) розроблено модель керівництва закладу нового типу.

3. Тема «Професійний саморозвиток учителів мистецьких дисциплін у Центрі педагогічної майстерності» ((2014–2018 рр.), наказ МОН України № 1324 від 14.11.2014 р.).

Науковий керівник – Отич О. М., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-методичної роботи та міжнародних зв'язків УМО.

Експериментальна база – 1: Малобілозерська спеціалізована естетична школа-інтернат ІІ–ІІІ ступенів «Дивосвіт» Запорізької обласної ради.

У 2018 р. завершено третій (узагальнювальний) етап:

1) проведено спостереження за рівнями сформованості професійного саморозвитку та підвищення педагогічної майстерності вчителів школи-інтернату; здійснено поточний моніторинг рівня якості знань учнів та їхньої готовності до успішного навчання за художньо-естетичним профілем;

2) здійснено моніторинг рівня сформованості здатності до професійного саморозвитку вчителів, рівня розвитку педагогічної майстерності;

3) упроваджено новітні інформаційно-комунікаційні технології, що дало можливість педагогічному колективу поширювати власний досвід професійного саморозвитку на дистанційній платформі Moodle;

4) доповнено і розширено освітньо-інформаційний простір школи-інтернату, який дає змогу освітньому закладу налагоджувати спілкування, взаємообмін та поширення досвіду діяльності Центру педагогічної майстерності через мережу Інтернет в межах України та зарубіжжя;

5) апробовано, здійснено корекцію комплексу методів роботи з учителями щодо професійного саморозвитку та підвищення педагогічної майстерності, а саме: методи професійного самовдосконалення: метод «портфоліо», метод проєктів; методи педагогічного стимулювання: метод «здорової конкуренції», метод диспуту, метод порівняння та зіставлення, метод узагальнення; методи підвищення педагогічної майстерності: метод дискусії, метод тренінгу, ділової гри, групові методи, аналітичний метод, методи спостереження, обговорення, опитування, порівняння, метод поширення та узагальнення педагогічного досвіду вчителів та педагогів-майстрів, порівняльний та порівняльно-історичний методи, метод узагальнення, системно-структурний метод, метод моделювання, метод оцінювання, контент-аналіз, методи експериментального дослідження, методи статистичної обробки результатів тощо;

6) укладено угоди про співробітництво зі спеціалізованими школами м. Миколаєва, м. Полтави, м. Мелітополя, школами Франції, Польщі.

Педагоги закладу взяли участь у міжнародному освітньому проєкті «OpenEducation» за запрошенням директора навчального комплексу SainteMarthe-Chavagnes Веронік Деспор (Франція, м. Ангулем);

7) проведено Міжнародний фестиваль обдарованої молоді «КерамДиво-2018» конкурс-огляд дитячої та юнацької творчості серед талановитих вихованців загальноосвітніх навчальних закладів, коледжів, ліцеїв, гімназій, позашкільних установ, що випробують себе у мистецтві художньої кераміки та живописі;

8) проведено міжнародний мистецький пленер «Дивосвіт –2018» на тему «Мистецтво, що об'єднує» з метою збереження культурного надбання українського гончарного мистецтва на теренах України та зарубіжжя.

4. Тема «Розвиток педагогічної майстерності вчителів мистецьких дисциплін в інноваційному освітньому середовищі гімназії»((2014–2018 рр.), наказ МОН України № 1319 від 14.11. 2014 р.).

Науковий керівник – Кондратова Л. Г., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій УМО.

Експериментальна база – 1: Мелітопольська гімназія № 9 Мелітопольської міської ради Запорізької обласної ради.

У 2018 р. завершено третій (формувальний) етап:

1) розроблено програми курсів за вибором: музичний, образотворчий, хореографічний та художньо-естетичний напрями. Всього 14 програм;

2) проведено «Методичний веб-квест» для керівників предметних кафедр та творчих груп (<http://rezanovam.blogspot.com>), який дозволив поширити досвід роботи вчителів з мережевими сервісами, мережевими спільнотами;

3) проведено 25–26 квітня 2018 р. Всеукраїнську електронну науково-практичну конференцію «Інноваційні підходи до розвитку педагогічної майстерності вчителів мистецьких дисциплін». Видано збірник статей Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції «Інноваційні

підходи до розвитку педагогічної майстерності вчителів мистецьких дисциплін». – Мелітополь: КолорПринт, 2018. – 286 с. ISBN 978-966-2123-73-9. Сайт конференції <https://sites.google.com/view/naukconference2018>;

4) співпраця з Британською Радою в Україні; участь у майстер-класі для вчителів «Найбільший урок у світі», організованому Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) – квітень 2018; участь у реалізації освітнього проекту «Модель ООН в Україні» (моделювання тематичних засідань Генеральної асамблеї ООН «Молодь проти тероризму», «Демократія – це дискусія», «Глобальні проблеми світу»; партнерські стосунки з Пардубицькою гімназією Моцарта у Республіці Чехії; онлайн листування з директором середнього училища «ПейоЯворов» Слівен; участь у фольклорному фестивалі «Дружба без кордонів» у м. Слівен (Болгарія);

5) взаємини з Пардубицькою гімназією Моцарта (Чехія) розвиваються завдяки організації спільних заходів: проведення відеоспілкування з директором Пардубицької гімназії паном Марекком Виборни;

6) проведено курси підвищення кваліфікації управлінців освітніх закладів міста Мелітополь за програмою «Упровадження комп'ютерно-інформаційних технологій в управління та навчально-виховний процес», куратор-тьютор Кондратова Л.Г., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри відкритих освітніх систем та ІКТ ЦППО.

5. Тема «Формування інтегрованого освітнього середовища ліцею як фактор різнобічного розвитку особистості учня» ((червень 2018 – червень 2023 рр.), наказ МОН № 834 від 01.08.2018 р.).

Науковий керівник – Кондратова Л. Г., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій УМО.

Експериментальна база – 2: Запорізький класичний ліцей Запорізької міської ради Запорізької області; Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

Перший (організаційно-підготовчий) етап:

- 1) проведено діагностичну діяльність – підготовлені анкети для вивчення готовності вчителів до здійснення експериментальної діяльності;
- 2) сформовано творчі групи за темою експериментального дослідження;
- 3) проведено тренінг «Організація STEAM-освіти в умовах ліцею». Навчальний тренінг із колективом ліцею надав можливість ознайомити з темою та метою експерименту; створено освітнє середовище на Google-classroom.

6. Тема «Педагогічні умови формування конкурентоздатності фахівців гірничого профілю в професійних навчальних закладах» ((2016–2019 рр.), наказ МОН України № 665 від 13.06.2016 р.).

Науковий керівник – Сергєєва Л. М., доктор педагогічних наук, професор. Кафедра державної служби та менеджменту освіти.

Експериментальна база – 1: Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей.

Досвід експериментальної роботи навчального закладу висвітлювався на заходах різних рівнів:

- науково-практичному форумі «Єдиний інформаційний освітній простір: перешкоди, реалії, стратегії» з представниками навчальних закладів Криворіжжя (21.02. 2018);
- всеукраїнській Інтернет-конференції «Впровадження елементів дуальної форми навчання в підготовку робітничих кадрів у закладах професійної освіти України» (23.02.2018);
- засіданні круглого столу за темою «Сучасні погляди на підготовку конкурентоздатних фахівців у закладах професійної освіти» в рамках роботи виставки «Сучасні заклади освіти – 2018» (15.03.2018);
- семінарі з питання оновлення змісту технологічної та професійної освіти (16.03.2018);

- всеукраїнському науково-практичному web-форумі «Розбудова єдиного інформаційного простору української освіти – вимога часу» за напрямом роботи «Вітчизняний і зарубіжний досвід фундаментальних і прикладних досліджень розвитку дуальної освіти в умовах єдиного відкритого інформаційного освітнього простору» (22.03.2018);
- всеукраїнській науково-практичній конференції «Підготовка конкурентоздатних фахівців: виклики сучасності» (25-26.04.2018);
- засіданні круглого столу «Впровадження елементів дуального навчання в профтехосвіті Дніпропетровщини: досвід Німеччини» в рамках українсько-німецького проекту партнерства з розвитку соціального діалогу, що реалізується Федерацією організації роботодавців Дніпропетровщини та німецької організації роботодавців NORD-METALL (19.04.2018);
- засіданні Школи впровадження нових виробничих технологій на базі збагачувальної фабрики ПРАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» (27.04.2018);
- у програмі «Тема дня» Криворізького телерадіооб'єднання (11.05.2018);
- на телеканалі «Перший міський» (11.05.2018);
- презентації регіонального рівня системи щодо підготовки конкурентоздатних фахівців у Криворізькому професійному гірничо-технологічному ліцеї з елементами впровадження дуальної форми навчання у співпраці з ПАТ «Кривбасзалізрудком» (20.06.2018);
- всеукраїнській серпневій конференції «Нова українська школа – старт реформи, участь громад» (21.08.2018).

7. Тема «Технологія забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху»((2016–2018 рр.), наказ МОН України № 565 від 25.05.2016 р.).

Науковий керівник – Сергєєва Л. М., доктор педагогічних наук, професор. Кафедра державної служби та менеджменту освіти.

Експериментальна база – 1: Державний навчальний заклад «Одеський центр професійно-технічної освіти».

ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» (далі – ЦПТО):

1) проведено вихідний контроль знань із предметів професійно-теоретичної підготовки в групах за професіями «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування» та «Лицювальник-плиточник»;

2) проведено повторний моніторинг за показниками:

- розвиток організаційної культури;
- розвиток освітньої політики на рівні закладу (внутрішні нормативні документи);

- запровадження інклюзивної практики в навчальних групах;

3) заклад освіти брав участь у II Всеукраїнській веб-конференції «Теорія і практика дистанційного навчання у професійній освіті»;

4) участь ЦПТО у IX міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» та Сьомій міжнародній виставці освіти за кордоном «WorldEdu» (15–17.03.2018). Колектив ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» отримав золоту медаль IX міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2018» у номінації «Інноваційні підходи до розбудови інклюзивної освіти – як умова розвитку соціальної компетентності дітей і молоді з особливими потребами»;

5) 15 березня 2018 р. проведено круглий стіл із теми: «Інновації у забезпеченні доступності освітнього простору ЗПО для учнів із порушеннями слуху» за участю науковців НАПН України, ДВНЗ «УМО», МОН;

6) участь ЦПТО у роботі круглого столу «Професійна підготовка учнів з особливими потребами: реалії та перспективи», який також проводився 15 березня 2018 р. за програмою IX Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2018» НМЦ ПТО у Сумській області;

7) 16 березня 2018 р. взяли участь у науково-практичному семінарі департаменту професійної освіти МОН України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» з теми: «Співпраця з роботодавцями щодо формування

професійної компетентності та впровадження елементів дуальної системи», який проводився за програмою ІХ Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2018»;

8) 17 травня 2018 р. дружина Президента України Марина Порошенко та голова обласної державної адміністрації Максим Степанов відвідали ЦПТО, де відбулася зустріч із учнями інклюзивних груп, ознайомилися з фрагментами уроків виробничого навчання (в групах учнів із порушеннями слуху) з використанням сервісу Classroom через сучасні гаджети. Сергеева Л.М., доктор педагогічних наук, професор ДВНЗ «УМО» розповіла про особливості методики навчання дітей із порушеннями слуху і мовлення в умовах, які створені для них в ЦПТО;

9) 21–22.04.2018 р. педагоги ЦПТО взяли участь у тренінгу, в рамках якого можна було освоїти базові навички жестової мови в Impact Hub Ambassadors за підтримки Future Leaders Exchange Program і U.S. Department of State;

10) 9.10.2018 р. ЦПТО взяв участь у ІV Міжнародній науково-практичній конференції «Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку в національному та світовому вимірі», співорганізатором якої був ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».

Експерименти регіонального рівня:

1. *Кафедра психології управління.* Дослідно-експериментальна робота регіонального рівня у межах спільної лабораторії психології професіоналізму (ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» та Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти) на тему **«Психологічні засади розвитку професіоналізму педагогічних працівників в умовах післядипломної педагогічної освіти»** ((2016–2019 рр.), наказ управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації від 08.07.2016 р. № 375).

Науковий керівник – Бондарчук О. І., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології управління ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Експериментальна база – : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти; Здолбунівський районний методичний кабінет Здолбунівської районної ради; Костопільський районний методичний кабінет відділу освіти Костопільської райдержадміністрації; Здолбунівська гімназія Здолбунівської районної ради; Білашівський НВК: ЗОШ I–III ст., ДНЗ Здолбунівської районної ради; Дерманський НВК ЗОШ I ст. – гімназія»; Костопільський район: Костопільська ЗОШ № 3I–III ст., Звездівська ЗОШ I–III ст.

Відпрацьовано основні напрями сприяння розвитку професіоналізму педагогічних працівників в умовах післядипломної педагогічної освіти; розроблено зміст відповідних методичних рекомендацій.

Друкована продукція: 2 збірника матеріалів конференції; 1 спецкурс, 17 статей, зокрема, 9 – у міжнародних виданнях; загальним обсягом 24,1 др. арк., 23 матеріалів і тез конференцій загальним обсягом 3,5 др. арк., з них 3 – за кордоном. Усього – 27,6 др. арк.

Підготовлено до друку: 1 монографію (11 др. арк.), 1 розділ у монографії (0,65 др. арк.), 3 посібники (27,7 др. арк.), 4 спецкурсів (4 др. арк.), 8 статей (4,25 др. арк.). Усього – 47,6 др. арк.

2. Кафедра психології та особистісного розвитку. Дослідно-експериментальна робота регіонального рівня на **тему «Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах»** ((2017–2021 рр.), Рішення вченої ради ННІМП ДВНЗ «УМО» №1-7/4-89 від 02.12.2016 р., наказ департаменту освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації № 140 від 13.04.2017 р.).

Науковий керівник – Лушин П. В., завідувач кафедри психології та особистісного розвитку ННІМП ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор.

Експериментальна база – 20: 1) Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського; 2) Міський методичний кабінет відділу освіти Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області; 3) Районний методичний кабінет відділу освіти, сім'ї, молоді та спорту Решетилівської райдержадміністрації; 4) Районний методичний кабінет комунальної організації «Методичний сервісний центр з обслуговування закладів освіти Полтавського району»; 5) Районний методичний кабінет відділу освіти молоді та спорту Карлівської райдержадміністрації.

Результати експериментальної роботи кафедри – *на рефлексивно-узагальнювальнювальному етапі (червень 2018 р. – жовтень 2018 р.)* здійснено:

1) оброблення, систематизація й узагальнення результатів, одержаних у ході теоретичного аналізу, констатувального й формувального етапів дослідно-експериментальної роботи;

2) висвітлення результатів з проблеми дослідно-експериментальної роботи;

3) здійснення колективної рефлексії експерименту в професійній спільноті за результатами впровадження психоандрагогічної моделі супроводу індивідуальної освітньої траєкторії педагогічного працівника;

4) вироблення загальних рекомендацій щодо принципів, механізмів, інструментів реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для педагогічних працівників;

5) коригування матеріалів, оцінювання рівня підтвердження гіпотези, виконання поставленої мети і завдань, формулювання загальних висновків дослідно-експериментальної роботи.

На II проміжному аналітичному етапі (січень 2018 – грудень 2018 р.) здійснено:

1) вирішення теоретичних питань, які входять у загальну проблему дослідження;

2) вивчення практичних аспектів за напрямками дослідження, узагальнення досвіду теоретичних та практичних напрацювань з реалізації мети дослідження;

3) складено й оформлено проміжний звіт по другому етапу.

Експеримент локального рівня:

Кафедра відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій. У звітний період кафедрою ВОСІКТ та лабораторією СВО здійснювався підготовчий етап до проведення експериментальної роботи локального рівня (рівня ЦППО) з теми **«Упровадження технологій змішаного навчання в систему відкритої післядипломної освіти»** ((2017–2018 рр.), Рішенням вченої ради ЦППО (протокол № 7 від 05.12.2017) схвалено Програму дослідно-експериментальної роботи **«Впровадження технологій змішаного навчання в систему відкритої післядипломної освіти»** 2018 р.).

Науковий керівник – Ляхоцька Л. Л., професор ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, кандидат педагогічних наук, доцент.

Експериментальна база – 5: 1) Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; 2) Височанська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів Борзнянської районної ради Чернігівської області; 3) Відділ освіти Борзнянської районної державної адміністрації Чернігівської області. Комарівська ЗОШ І–ІІІ ступенів Борзнянської районної ради Чернігівської області; 4) Гімназія імені Пантелеймона Куліша м. Борзни Борзнянської районної ради Чернігівської області; 5) Борзнянська ЗОШ І–ІІІ ступенів імені Христини Алчевської Борзнянської районної ради Чернігівської області.

Результати експериментальної роботи кафедри ВОСІКТ та лабораторії СВО, отримані впродовж звітнього періоду: розроблено та підготовлено для впровадження в практичну діяльність закладів ППО теоретико-методичну базу інноваційного проекту **«Впровадження в освітній процес ЦППО**

структури, форм і технологій підвищення кваліфікації слухачів в єдиному інформаційному середовищі на основі Office 365 при змішаному навчанні».

Експериментально перевірено та апробовано в умовах реального (планового) освітнього процесу Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» інноваційну модель підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів освіти через упровадження технологій змішаного навчання у віртуальному освітньому середовищі Microsoft 365. Підготовлено звіт про результати експерименту.

Інноваційна складова: розроблено технологію змішаного навчання при підвищенні кваліфікації керівних і педагогічних кадрів закладів освіти з використанням хмаро орієнтованого середовища Microsoft Office 365.

Соціальний ефект: підвищення ефективності підготовки керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів для забезпечення більш вищого рівня відкритого доступу до якісної освіти.